

Z dniem 1 marca 2021 r. wejdzie w życie nowelizacja ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych dokonana mocą ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1798 oraz z 2020 poz. 288 i 875). Przedmiotowa nowelizacja wprowadza obowiązkową dematerializację akcji wszystkich spółek akcyjnych (i komandytowo-akcyjnych) - tym samym dotyczy również spółki Zakłady Mechaniczne „BUMAR – ŁABĘDY” S.A. z siedzibą w Gliwicach (dalej jako „Spółka”).

Dematerializacja akcji w praktyce oznaczać będzie zastąpienie materialnej postaci akcji (papierowej formy nośnika praw z akcji) zapisem w systemie teleinformatycznym (zapis cyfrowy) – akcje Spółki obowiązkowo rejestrowane będą w rejestrze akcjonariuszy prowadzonym przez podmiot uprawniony do prowadzenia rachunków papierów wartościowych. Konsekwencją powyższego z jednej strony będzie m.in. zakaz emisji i wydawania akcji Spółki w formie dokumentu oraz zaprzestanie prowadzenia księgi akcyjnej przez Spółkę, z drugiej zaś faktyczne wyeliminowanie akcji Spółki ucieleśnionych w formie dokumentowej z obrotu prawnego. Co istotne obowiązek dematerializacji akcji dotyczy wszystkich akcji Spółki, a nie tylko tych akcji, których emisja przypadłaby po dniu 1 marca 2021 r. Przeprowadzenie procesu dematerializacji akcji wymaga przy tym dopełnienia stosownych obowiązków tak przez samą Spółkę, jak i w pewnym zakresie przez jej Akcjonariuszy.

Wdrożenie dematerializacji akcji wymaga przedsięwzięcia odpowiednich „czynności przygotowawczych” w bieżącym roku – do dnia 30 września 2020 r. powinno mieć miejsce:

1. podjęcie przez Walne Zgromadzenie uchwały w przedmiocie wyboru podmiotu uprawnionego do prowadzenia rejestru akcjonariuszy – podjęcie przedmiotowej uchwały umieszczone zostanie w porządku obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki,
2. zawarcie przez Spółkę umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy z tak wybranym podmiotem,

Zasygnalizować przy tym należy, że ustawodawca dopuścił również możliwość rejestracji akcji w depozycie papierów wartościowych (a nie w rejestrze akcjonariuszy), niemniej w takim przypadku dematerializacja akcji, a także wynikające stąd skutki prawne dla spółki i akcjonariusza, reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, a nie ustawa – Kodeks spółek handlowych (z pewnymi jednak wyjątkami).

3. wystosowanie przez Spółkę do Akcjonariuszy pierwszego z wezwań do zwrotu dokumentu akcji (obowiązek zwrotu dokumentów akcji nałożony został przez ustawodawcę).

Spółka pięciokrotnie wystosuje do wszystkich Akcjonariuszy Spółki poprzez ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wezwanie, do złożenia dokumentów akcji w Spółce. Niezależnie od powyższego informacja wzywająca do ich złożenia umieszczona zostanie również na stronie internetowej Spółki. Zwrócić przy tym należy uwagę, że Akcjonariusz odpowiada Spółce na wezwanie, stąd też dokument akcji należy złożyć Spółce, a nie podmiotowi prowadzącemu rejestr akcjonariuszy. Złożenie dokumentów akcji przez Akcjonariusza w Spółce odbywać będzie się za pokwitowaniem odbioru wydawanym Akcjonariuszowi.

Dopełnienie obowiązku złożenia dokumentów akcji w Spółce przez Akcjonariusza jest istotne o tyle, że od dnia 1 marca 2021 r. wobec Spółki za jej Akcjonariuszy uważane będą tylko te osoby, które są wpisane do rejestru akcjonariuszy – a więc Akcjonariusze, którzy złożyli dokumenty akcji w Spółce i zostali wpisani w rejestrze akcjonariuszy. Akcjonariusz Spółki - by w pełni korzystać z przysługujących mu praw udziałowych po dniu 1 marca 2021 r. - zobowiązany jest zatem do uczynienia zadość wezwaniu Spółki do złożenia dokumentów akcji (bierna postawa Akcjonariusza skutkująca brakiem ujawnienia przysługujących mu akcji w rejestrze akcjonariuszy w dniu 1 marca 2021 r. będzie jednoznaczna z faktyczną utratą możliwości korzystania z przysługujących mu praw udziałowych, w tym m.in. z prawa uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, wykonywania prawa głosu, czy otrzymania dywidendy).

Podkreślenia wymaga także, że zgodnie z przepisami przejściowymi z dniem 1 marca 2021 r. dokumenty akcji dotychczas wydane przez Spółkę tracą swą moc obowiązującą, a uzyskają swą moc prawną wpisy w rejestrze akcjonariuszy. Przy czym pomimo utraty mocy obowiązującej dokumentów akcji z dniem 1 marca 2021 r., niezłożony Spółce dokument akcji zachowuje swą moc dowodową - wyłącznie jednak w zakresie wykazywania przez Akcjonariusza wobec Spółki, że przysługują mu prawa udziałowe w Spółce (co oznacza, że np. Akcjonariusz będzie mógł na podstawie dokumentu akcji wnioskować o ujawnienie go w rejestrze akcjonariuszy, ale już nie np. wykonywać prawo głosu, czy otrzymać dywidendę). Istotnym pozostaje również, że moc dowodowa dokumentu akcji niezłożonego Spółce zgodnie z wezwaniem nie ma charakteru bezterminowego – dokument akcji zachowuje ją bowiem jedynie w okresie od dnia 1 marca 2021 r. do dnia 1 marca 2026 r. Z dniem 1 marca 2026 r. niezwrócony Spółce dokument akcji utraci także czasowo mu przyznaną moc dowodową - z tym dniem ustaje zatem ochrona praw Akcjonariuszy, których dokumenty akcji nie zostały złożone w Spółce i ujęte w rejestrze akcjonariuszy Spółki (Akcjonariusz traci przymioty akcjonariusza Spółki).

Rejestr akcjonariuszy będzie jawny dla Spółki i każdego z jej Akcjonariuszy - podmioty te będą miały dostęp do danych zawartych w rejestrze akcjonariuszy (za pośrednictwem podmiotu prowadzącego przedmiotowy rejestr) oraz przysługiwać im będzie prawo żądania wydania – w formie papierowej lub elektronicznej - informacji z rejestru akcjonariuszy.

Dematerializacja akcji oznacza m.in., że nabycie akcji Spółki lub ustanowienie na niej ograniczonego prawa rzeczowego następować będzie dopiero z chwilą dokonania w rejestrze akcjonariuszy wpisu wskazującego nabywcę albo zastawnika lub użytkownika oraz liczbę, rodzaj i serię nabytych albo obciążonych akcji Spółki (z pewnymi jednak wyjątkami odnoszącymi się do zdarzeń prawnych powodujących z mocy prawa przejście akcji lub ustanowienie na niej ograniczonego prawa rzeczowego na inną osobę, np. dziedziczenie, objęcie akcji).

Wpisy w rejestrze akcjonariuszy dokonywane będą na żądanie Spółki lub osoby mającej interes prawny w dokonaniu wpisu (do grona takich osób można zaliczyć zastawnika, użytkownika, zbywcę i nabywcę akcji) - przy czym informacje po raz pierwszy wpisywane do rejestru akcjonariuszy będą pochodziły od Spółki. Osoba żądająca wpisu jest obowiązana przedłożyć podmiotowi prowadzącemu rejestr akcjonariuszy dokumenty uzasadniające dokonanie wpisu (rejestr akcjonariuszy bada jedynie treść i formę przedłożonych mu dokumentów, nie ma obowiązku badania ich zgodności z prawem i prawdziwością).

Zobowiązania pieniężne Spółki wobec Akcjonariuszy z przysługujących im praw z akcji będą wykonywane za pośrednictwem podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy, chyba że w Statucie Spółki przewidziane zostaną odmienne postanowienia.

PREZES ZARZĄDU

Elżbieta Wawrzyńkiewicz

CZŁONEK ZARZĄDU
ds. Ekonomiczno-Finansowych

Tomasz Barski